

સુંદર વેણી.

આવૃત્તિ ચોથી.

છપાવી પ્રસિદ્ધ કરનાર

મુંબઈ ગુજરાતી નાટક મંડળી.

સર્વ હકક સ્વાધીન છે.

મુંબઈ:—

ધી રાઈઝીંગ સ્ટાર પ્રિન્ટિંગ પ્રેસ મધ્યે

અલીભાઈ દાઉદખાને છાપ્યું છે.

સંને ૧૯૦૧.

સંવત ૧૯૫૭,

કિંમત રૂ૦-૨-૦

નાટક પાત્રો.

પુરુષ વર્ગ.

છબીલદાસ—મુંબઈનો એક ગૃહસ્થ
 દીપચંદ—મુંબઈનો એક લઘાધિપતિ શેઠ
 ધીરજીરામ—એક પરોપકારી ડાકતર દીપચંદ શેઠનો મિત્ર
 પરસોતમ—ચાણુનો એક નામાંકિત વેપારી
 સુંદરલાલ—છબીલદાસનો પુત્ર દીપચંદ શેઠને દત્તક આપેલ
 નસરવાનજી
 વ્યંકટરાવ
 ચતુરભુજ
 નૌતમલાલ } દીપચંદ શેઠના દ્રશિદઓ

ખોડીદાસ—દમણનો એક શેઠ

અમથો—ખોડીદાસનો પુત્ર

આણંદલાલ—ખોડીદાસનો મુનીમ

એકના ડાંગરેકટરો, સુંદરલાલના મીત્રા. સીપાઈઓ
 મારાઓ વિગરે.

સ્ત્રી વર્ગ.

કેશર—છબીલદાસની સ્ત્રી

ગુલાબ—દીપચંદ શેઠની સ્ત્રી

લાડકોર—પરસોતમની સ્ત્રી

વેણીકુંવર—પરસોતમની પુત્રી

જેઠી—ખોડીદાસની સ્ત્રી

વેણીકુંવરની સખીઓ સ્ત્રીઓ વિગેરે વિગેરે

સુંદર-વેણી.

નાટકનો ટુંક સાર.

અંક ૧ લો.

મુંબઈમાં હમીલદાસ નામના વણિક આગરદાર પણ પૈસાના મરજી માણસને ઘેર સુંદરલાલનો જન્મ થયો હતો. સુંદર લાલના જન્મ થયા પેઢેલા જાતિના ચાલતા આવેલા જંગલી જીના રોવાળ પ્રમાણે અમરણીમાં જાતવરો કરવામાં હમીલ દાસને મારવાડીના કરજે રૂપીઆ કાઢવા જરૂર પડી. વ્યાજ ને ઇત્તા કરજ પુરાયું નહીં હમીલદાસ પર સમન્સ નીકળ્યો; અને આગર બચાવા ખાતર કોઇ બીજી જગ્યાએથી પૈસા ઊપાડી લેવું દારને ચુકાવવા ફરજ પડી.

દોષચંદ શેઠ નામના તેનીજ જાતના એક પૈસે ટકે સુખી પણ પુખ્ત હમરે પહોંચતા સુધી વાંઝિઆપણાનું દુઃખ અનુભવતા ગૃહસ્થને લાંથી થાલ બદલ સુંદરલાલને દત્તક આપી, રૂપીઆ લઇ લેણદારને ચુકાવ્યા. તો પણ અતે અંગ ઢાંકવા ફાટુ પુમડું પણ રલ્લુ નહીં એવો સ્થિતિએ આવી પહોંચ્યો આ બરમાં હાની થવા, લાગી, આવા દુઃખદ સ્થિતિને લીધે તેણે મુંબઈ છોડ્યું. મુંબઈ છોડતી વખતે તે પોતાની પતિપ્રિયાનો હમી ધોરજરામ નામના, પોતાના રતેહો ડાકટરને આપી ગયો કે વખત આવે, સુંદરલાલના ખરા માતા પિતા કાણુ અને કેવાં હતાં તે જાણખાવે.

અશુભ વખતે સર્વ અશુભજ બને છે આ વખત થાણામાં પરશોતમ કરી શેઠ પોતાનો પુત્રી વેણીકુવરનું વેશલાલ સુંદર લાલ સાથે કરવા વિચાર કરતો હતો પણ આ ખમર તેને મળવાથી તે અજસાવી લીધું ને દમણમાં જોડીદાસના છોકરા અમથાનું માથું મોકલ્યું.

દીપચંદ શેઠની સ્ત્રી ગુલાબ સુંદરલાલને પોતામાં ફરજે પ્રમાણે પુણું જનેતાના પ્રેમથી લાડમાં ઉછેરતી હતી કમ નસીબે જોડમાઈનીંગ કમ્પની તથા હાથમંડ બેંકના ભાગવાથી તેમાં ધીરેજ પૈસા જવાથી લાગેજ મનના વશમાં દીપચંદ શેઠ અંતની ત્રિયતિએ પહોંચ્યા. ગુલાબ ઘરમાં દાબર ન હોતા. સુંદરલાલ જાળક હોવાથી પોતાની મીલકતનું વીલ કરી, સુંદરલાલ તથા ગુલાબને ત્રિષ્ટિઓના હાથમાં મુકી પોતાપર આવી પડેલી આફતને માટે હાથ વોય કરતાં તેણે પ્રાણુ ત્યાગ કર્યો. ।

અંક ૨ જો.

સુંદરલાલ જો કે પુખ્ત ઉમરનો નહોતો પણ સારી રીતે સમજણો થયો હતો; અભ્યાસમાં સારી કેલવળી થઈ મેટ્રિકલુ લેશન પસાર કરી કોલેજમાં દાખલ થયો હતો, આવમાં અકસ્માતથી તેના અભ્યાસમાં વિઘ્ન આવ્યું. ચલીત અવસ્થામાં વીજમાં દીપચંદ શેઠ બીજકલ ગુલાબ જામનું નામ દાખલ કરવું મુકીજ ગયા હતા. ત્રિષ્ટિઓની અદવાનત, દીપચંદ શેઠની મીલકત ખરચમાં વપરાતી દેખાઈ; અને સુંદરલાલને પુતાની કોલેજમાં થોડા ખરચમાં અભ્યાસ થાય માટે ત્યાં મોકલવા, અને ગુલાબજામને સુરત જવા ત્રિષ્ટિઓ તરફથી હુકમ થયો પરાધીનમાં. જાળકને લાચારીથી તેમ કરવું પડ્યું પુને જતી વખતે સુંદરલાલને ચાણેથી મુંબઈ આવતાં ડા. ધ્વરજરામ મળ્યા, તેમણે તેને તેના પિતા તરફથી સોંપાયલી છબાનું એક સીલ્ડ પેકેડ આપ્યું. તથા તે જીવ સમાન જનજીવી રાખવા બલામણુ કરી પાછળથી ત્રિષ્ટિઓ એ જોડાં જોડાં નામાં લખી, જોડું ખરચ તથા કરજ બતાવી દીપચંદ શેઠની મિલકત પોતે ખરીદી અને કિમતના પૈસા કરજમાં પુર્યા બતાવ્યા. સુંદરલાલ તથા ગુલાબજામનો પગાર

ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૉપીરાયિટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૧૪૪૯ વર્ગિક

પુસ્તકનું નામ બુંદર વૃત્તી

વિષય ૬૫૨૫૨૫

અંધ ક્યો. સુંદરલાલ તેનો તપાસ કરવા ગયો; તસ્તિઓએ દાદ આપી નહો, સ્વાર્થ વકીલોએ એ નિર્ધનની અરજ સાંભળી મદદ દેવા ચોખ્ખીના પાડી; જેથી નિરાધાર બિચારા સુંદરલાલને પેટના ગુજરાનને માટે નોકરી શોધવા શીવાય રહેતો રહ્યો નહી.

ઉપર કહ્યા મુજબ થાણાના પરશોતમની દીકરી વેણી કુંવરનું વેસવાલ દમણના ખોડોદાસના દીકરા અમથા સાથે થયું હતું પાછળથી અમથો મુર્ખ કદરૂપો તેમ બાળક રહ્યો. વેણી કુંવરના પિતાએ બાળપણમાં સગપણ કરી કમલ કાંટામાં વાળ્યું હતું લગ્નની મુદત પાસે આવી; પોગળ પ્રકાશ ન થાય. માટે અમથાને બદલે બીજા કોઇને કંઈ લાલચ આપી, પરણાવી દેવાની ગોઠવણ તે કરવા લાગ્યો. તેના તાબેના કારકુન આણંદલાલે તે કામ માથે લીધું, વખત વરતિ આણંદલાલે પેતાની બગતું માછતું સુંદરલાલને જ બતાવ્યો નોકરીના ગરજીને બાળકપુત્રી સુંદરલાલને તેનું કપટ સમજાયું નહી; નોકરીની લાલચમાં લપટાતો જોઇ ખોડોદાસે તક સાધી, તેને પુરી રીતે ફસાવી લીધો. થોડા સમય પછી વખત આવ્યો અને અમથા બાઇને બદલે સુંદરલાલ તે કમળનો ભોગી ભ્રમર બન્યો. નિમક હલાલ નોકર શયનગ્રહમાં વેણીની મનહર મુર્તિ જોઇ ડગ્યો નહો પ્યારની વીંટી એવાણી દાખલ પરસ્પર બદલાવી, કરેલ કરાવ પ્રમાણે શયનગ્રહમાંથી બહાર નીકળી આવ્યો અમથો દાખલ થયો બાળા ગભરાઇ, દગો બહાર નાડી, તેવામાં ખબર મળી કે પોતાના ખરા પતિનો હક ધરાવનારને જ ગલમાં કાઢી, આણંદલાલે મારવા માટે પાછળથી મારા મેલ કહ્યા છે. આ ખબર મેલજાતને પહોંચાડી મદદ માટે માગણી કરી, પોતે તેને શોધવા ગઇ, આણંદલાલનું કપટ સુંદરલાલના બાણવામાં આવ્યું તે છુપાઈ રહી બચી ગયો. પણ તેવામાં વેણી કુંવરનો રથ આવતો સાંભળી, આણંદ

જાલના મારા તેને હુંટવા તૈયાર થયા સુંદરલાલ વગમાં પડ્યો. તેને ધા વાગવાથી તે ધાયલ થયો, એટલામાં મેજસ્ટ્રેને મેજલા ખજર પ્રમાણે શોધ કરવા મોકલેલી ટુકડી આવી પોહોચી અને તેને બચાવ્યો.

અંક ૩ જો.

સુંદરલાલ વેણીકુંવર આદીને મુંબઈમાં લાવવામાં આવ્યા સુંદરલાલને મુંબઈ ઓસ્પીટલમાં રાખવામાં આવ્યો અહીં ઈંગ્લિંડ ડચી હમણાજ પાછા ફરેલ ડા. ધીરજરામ હેડ સરજન હતો. સુંદરલાલના સનેપાતના લવારાથી ડાક્ટર ત્રિસ્ટિઓનું કપડ. વેણીકુંવરને દગો દીધો, આણુંદલાલનું તરકટ, આદી બાબતથી વાકેફ થયા ત્રિસ્ટિઓથી જુદા પડેલા નીમકહલાલ નૌતમલાલ સાથે વાતચિત થતાં આણુંદલાલ નૌતમલાલનો બાણેજ છુપાઈ મુંબઈમાં આવી રહેલો તે ડાક્ટરને જાણ પડી. આણુંદલાલને ચોલાસને સ્વાધીન સોંપવાની ધમકી આપવાથી તેણે સર્વ બાબત જાહેર કરી. વેણીકુંવર પણ પ્રેમીના વિયોગથી મોટી માંદગી બોમવતી હતી. ત્યાંથી પણ ધીરજરામ ડાક્ટરે કેટલીક માહેતી મેળવી. સુંદરલાલવેણીકુંવર જરા ઠીક થયાં ગુલાબખાઈ પણ આ વખત ત્રિસ્ટિઓ પાસેથી પોતાની મીલકતનો ખુલાસો પુછવા આવી હતો. નૌતમલાલે ત્રિસ્ટિઓપર વારંટ કાઢ્યું છબીલદાસ સુંદરલાલને મુંબઈ મળવા આવે છે એવો તાર ડાક્ટરને મળ્યો આ બાબતે ઓળખાવવા, ત્રિસ્ટિઓનો પ્રપંચ દેખાડવા, આદિ વિચારથી ડા. ધીરજરામે સુંદરલાલ સંબંધમાં બનેલી ખીનાનું નાટક રચી, સંસાર "તત્વદર્શક" નાટક કંપનીને બજવવા આપ્યું. કંઈ કંઈ યુક્તિઓ કરી સુંદરલાલ વેણીકુંવર ગુલાબ ત્રિસ્ટિઓ આદીને જોવા તેડાવ્યાં. રંગભૂમિપર છબીલદાસની દુઃખદ સ્થિતિ, દીપચંદ શેઠનું મરણ ત્રિસ્ટિઓની ઠગાઈ, નૌતમલાલની વફાદારી, વેણીકુંવર સાથેનો દગો, આણુંદલાલનો દગો, આદી અથથી મતી

સુધી આબેદુખ મળવ્યું. સર્વેએ પોતાની લાગણી દર્શાવી જોયા
 કીધું પણ સુંદરલાલને મારવા ખુનોતે ધસતા જોઈ હૈયું હાથ
 ન રહેતાં વેણીકુંવર હાથ પોકારી દોડી ગુલાબ પણ તેજ વખત
 સુંદરલાલનું નામ સાંભળતાં રોજ તરફ દોડી પણ તેજ વખત
 સુંદરલાલ પોતાની જગ્યાએથી દોડી માતાને ભેટી પડ્યો વીંટ
 જોતાં વેણીકુંવરને ઝાળખી પતિ પત્નિ મળ્યાં. ગુલાબ ડાક્ટરને
 ઉપકાર માનતી પુત્ર તથા પુત્રવધુને જોઈ આનંદમાં ગળકાં ખાવા
 લાગી. નાટકમાં જોયા મુજબ પોતાના ખરા માતા પીતા કેઈ
 બીજાનું છે જાણી તેમને મળવા સુંદરલાલની ઇચ્છા થઈ ડાક્ટરે
 પેકેટ જોઈવા કહ્યું જોઈ જોઈ જોઈ જોઈ તેવામાં ગાડીમાંથી
 છતારી ખેંચ જોવા બેસાડેલા છબીલાદાસ કેસર દોડી આવ્યાં બાપ
 દીકરો મળ્યા, માતાએ પુત્રને સ્નેહથી તેડી લીધી, વેણીકુંવર
 સાસુ સસરાને પગે પડી, છબીલાદાસ કેસરે ન ધારેલું સુખ આજે
 અનુભવ્યું, નામદાર શાહુકાર ડગોને પકડવા વારંટ સહિત કોનસ્ટે
 બલ મેલાવડામાં હાજરજ હતો તેણે ત્રસ્ટિઓને પકડ્યા ત્રસ્ટિઓએ
 સુંદરલાલ ગુલાબ આદીની માફ માગી, રહેલા પૈસા પાછા સોંપવા
 જયન આપ્યું. બીરજરામ ડાક્ટરે જામીન પડી તેઓને છોડાવ્યા.
 અતે સર્વજણ ડાક્ટરનો ઉપકાર માનતાં આ આનંદમાં નિમગ્ન થયાં.

સુંદર વેણી.

અંક ૧ લો.

છબીલદાસ—

૧

ગીરીધર બ્રીજધર મુરલીઅધર ધર
ધરણીધર માધવ પીતામ્બર શિશ મુગટધર કંઠ બેખધર, ગીરીધર
કર ધર કમળ પુષ્પ સારંગધર ચક્ર ગદાધર અધર સુધાધર
કૌમ્ય કંઠધર કૌસ્તુભ માણીધર ગીરીધર.
વિપત્ત વિષ્ણુ તું હર દુઃખના સમયપર પ્રભુ તું નજર કર વિકટ
આ અવસર.
નટવર કર ધર દયાળુ કૃપા તું કર ગીરીધર,

કેશર—

૨

વાહરે રસીયા રંગીલા ઝાણુ મારા,
નઝોજી નઝોજી લાવોજી લાવોજી;
વિવિધ મણુવો વૈભવ પ્રિય પ્યારા—વાહરે.

છબીલદાસ—

ન દગારી ન ધુતારી હર્ષદેલી હિછાંછલી નાદાન પ્યારી નન
કામણુગારી છણુકારી રસિકનારી.

કેસર—

વાહ વાહ વાહ વાહ
વાત ન બનાવો નઝો નઝો પ્યારા પ્યારા પ્યારા—વાહ

રત્નીઓ—

૩

ગરબે રમવાને ગોરી નિસર્યાંરે લોલ,
રાધિકા રસિકી જેનું નામ અભિરામ વૃજ વાસણીરે લોલ;
તાળી હેતાં વાગે ભાંજર જુમખાંરે લોલ,
રમે રમે ગોકુળની નારી પીયા સંગ પ્યારીરે,

ધુમેધુમે સ્યામા ને સ્યામ તેપર જાઉ વારા રમે સાહેલીરે. રાધિકા.
 સજ સજ સોજે શણગાર ઠમકતી ચાલેરે,
 મજ મજ નંદલાલનું નામ ગોકુળોએમામ અતિશે મ્હાલેરે. રાધિ.

અમીલદાસ—

૪

ચેન પડે ન જરો કાળ પલટયો શું હાયે !

આફત આશી મુજપરેરે—હાયે ચેન.

વૈભવ વિવિધ માંહે વસતો હું કૂર કાળે રંક હાલત આફત

ત્રિયા હડેહાયે કર્નમાં ઉતરું રડવડું તરફડું ઢાળીં દુઃખવારી-હાય ચેન

રાજા ને તું રંક કરેછે બિલુકને તખ્ત વખત દેખાડે જાયે

વારા ફરી દીન રાત્રી થાયે જેમ મારું મન માની હરી

ઉગાર દુખે દખાય—હાય ચેન

આમહુણ—

૫

હાય થાયું છે ખુવાર જાલુ બને છે લાચાર

અંતે ફળ ન લગાર તોય કરે છે ન્યાતવરા

ખરા મુખનો આધાર પૈસા ઉડાડે અપાર

ન રહે પરતાવાનો પાર કરે ન્યાત વરા નવરા

દાડે કરે વેંચી વળી મોક્ષની ન ચીંટી મળી

તોય રીત ચાલી અવળી યારો ક્યારે સવળી—હાય

ખંને આહાણ—

૬

અલ્યા રોકેછે શીદને જાતાં આમ ?

સિપાઈ—ચુપ ચુપ ચુપ

આહાણ—વાહ વાહ વાહ ;

અલ્યા

સિપાઈ—કયું લુચ્ચે તુમ લડતે પાણ, લે ચોક્કીપર કરું હરાણ.

આમહુણ—સિપાઈ સાથ મુકો જવા ઘો.

હાય, હાય, હાય, હાય !

અલ્યા.

૧ લો. આ—નાના સાહેબ આ લડનારો,

૨ જો. આ—નાના સાહેબ આ વડનારો,

૩ લો. આ—સિપાઈ સાથ મુકી દો મુજને.

અરે બાપ મ્હારા મારી નાંખ્યોરે !

અલ્યા.

કેશર—

૭

રહે પ્રાણુ તું મારા જાનો બાપુ રાખ સુકન વહાલી માનો,
 શાને કારણુ રોશે ભરાણો રે સુધમને વીરલા મારા,
 માધ ગુણુ હું પ્રીતથી તારા રે ? સુધમને
 અતુષ્ઠ કાન્તિ છે રૂપાળી અતિભાવથી રહુ છું નીહાળી.
 લેનો આંખડી આંખું કાળી રે સુધમ માઈ

કેશર—

૮

હાય અસહ્ય સંકટ શિર આવ્યું, હરી હરી જાણે હાય
 જાય નહીં હડી જીવ વેરી. પાપી દુઃખી જોઈ નાય;
 કાળ મુખો મુજ પીયુને દમશે હૃદય ચુરા થઈ જાય,
 મંદ ભાગી પતિ દુઃખમાં નાંખ્યા પ્રભુ કરોને રહાય.

છમીસદાસ—

૯

ગરીબાઈ નીચો નમાવે સજ્જનને દુઃખીદુઃખી બનાવે,
 હરી એવી દુઃખી અવસ્થા શત્રુને કદીપણુ સ્વપ્ન મહિ
 નહિ આવે
 જાય તવંગર ઘેર કદી તે ધમકી દમ ધમકાવે—હરી.
 ન કરવાનાં કામ અરેરે રંક અવસ્થા કરાવે—હરી.
 માન અને સન્માન મળે નહિ કાંઈ ન તેને જોલાવે—હરી.

દીપચંદ—

૧૦

દીપજ આલ્યું છે મનનું સુધારાનું પરિબળ પયરાણું
 પતિનું જોલ્યું જોલ્યું પાણીમાં સ્નોનું કલ્યું થવાનું;
 પુરુષ થયા વશ જાનુ સ્ત્રી નમાવે તેમ નાયવાનું
 રહે ભભકામાં તો મરી આખરતો ડીંગ ડીંગાણું—દીપજ
 કરશે ભાષણુ માપણુ પણુ તેમાં શું રંધાણું ?
 રાગ વિના જેમ ગાણું લુણુ વિના જેમ ખાણું;
 એ કલ્પના મેં તો કરી બંદાને બહુ વહાણું નાણું—દીપજ

દીપચંદ—

૧૧

જન્મ તણું ફળ ફેલે થયું હા જીવિત બચે મનું,
 કુસુમ રમા સુતકેરા મુખનું દર્શન હા ન થયું !

રહું વાંકિઆ મેલું શિરપર મુખ કાઠ ન જુએ,
શાન્તિ મળી નહીં આ ભવમાં નહીં સદ્ગતિ મારી મુવે!
ખોજે લગ્ન પુત્ર અવરનો પામું હું આનંદ,
વિધી રૂપો ત્યાં કરું શું બીજું ભાગ્ય હીણો મતિમંદ.

ગુલાબ—

૧૨

સુષમ સુષમ મારા લાડકવાયા બાલુડા,

* * * *

હેતે ગાઈ હાલરડા હું મારા વીર

* * * *

હુલાવું જુલાવું ખમા ખમા બાલુડા * સુષમ.

* * * શું થાયે આમ અધીર!

* * * નેણે આણુ ન નીર.

હાલા બહાલા ઘેઝા ઠાલા મારા બાલુડા * સુષમ.

પાનડી—

૧૩

તારા દલડામાં દળદર પેહું દાડ પોવો દાર પોવો

લટપટ કરેતું દારમાં તું હુમે જીરે,

દીતીઆ—તારા મનડામાં બુન બરાણું દારમાંતો દારમાંતો દળદર
દેખે દારમાં ખળ બહુછે જીરે;

પાનડી—તારા અંગડામાં આળમ આવ્યું દાર સારો દાર સારો
ખટપટ કરખહુ દારમાંતું હુમે જીરે;

દીતીઆ—તારા પેટડામાં પાપ સમાણું દાર ઝેરી દાર વેરી નિંદા
કર બહુ દારમાં ગુણુ બહુ છે જીરે;

પાનડી—તારા બાપલાતું પુન્ય પરવાર્યું દારપેખી દારદેખી તલજ
કરે બહુ દાર દેશે ટુંકી જીરે;

દીતીઆ—આખા દુનોઆતું ડાપણુ આવ્યું દારનંદે દારનંદે
શેખી કરે બહુ દાર રંગ ચઢાવે જીરે;

પાનડી—તારા નામતું તો મીઠું મુકાણું દાર સારો દાર ખારો
ખટપટમાં તો દાર જીવડો લેશે જીરે.

જીભીલદાર—

૧૪

હુખનો ન મ્હારા પાર પ્રજા આશી દશા ચઢે;

મુજ પડે નદિ હાય ખરેરે?

હુખ

પડતી પર પડતી પડતી, મુજ શાન્તિ ગમ્મ—મુજ

જીબીલદાષ—

૧૫

અરે યશ્ન મારી ગતિશું સુઝી હાય આવા મતિશું—પ્રભુ
ન્યાત વરાનો ભોગ થમ ને ભોગવું છું ક્ષતિ હું—પ્રભુ.

પુત્ર ધરા ધન સહુ એ ગોયાં આગળ સ્થિતિ હતી શું—પ્રભુ.

લાડકોર—

૧૬

પુત્રી પડી પેટ અસહ્ય શીરમાર,
માખાપને ચિંતા તણો નહિ પાર;

પુખ્ત વયે પતિ યોગ્ય મળે નહિ,
શાન્તિ ન માત પીનાને લગાર;

સાસરીએ સુખ સપત્તિ મળશે,
કે ટળવળશે બાળા સકુમાર;

સાસુ નણુંદથી હળીમળી રહેશે,
કે કલેશ હમેશ થશે એ વિચાર.

પરશોતમ—

૧૭

શું અધીરો પ્રાણ ફિકર કંઈ ન તારે,
નહિ કદિ પ્રભુએ બાળને વિસારે,
પુત્રી પહેલાં પતિ પ્રથમ એહ ધારે,
માનવમત્ત વ્યર્થ કાં ન તું વિચારે.

પરશોતમ—

૧૮

વાહરે તું ભોળીમારી દુઃખતણ સુખસણ ઈશમણ ખુશીખુશી થા

લાડકોર—આનંદ આનંદ આજ કળે ઉતાર્યું ચાલો ચાલો ચાલો-ભોળી

ચિંતા દે વીસારી પ્યારી પીતું શાન્તિ વારી,

તજ ફિકર દુઃખ ન ધર આવાર આધાર તું.

પ્રાણ પ્યારી તું લડાવળે વધાવી લે દીન આ.

લાડકોર—અહોહો દીન સુખકર

બાળ વરશે શુભ અવસર

જોઈ હવે સુંદર વર

ટળ્યો તાપ મુજ પ્રિય દુઃખદ આ—રે તું ભોળ્યો.

વેણી—

૧૯

હે પ્રીતી વળે મંધાણો,
સખીઓ—પ્રિય લાગે પ્રીતીનાં બાણો;
વેણી—એ સમજે બ્રમર શાણો,
સખીઓ—પણ પ્રેમ વળે સીકરાણો.

છે.

* * * *

નહિ નહિ મધુકર એ તારો તારો મધુકર છે ન્યારો

વેણી—ખોટો મારો મને તાનો

છે.

વેણી—

૨૦

પારણામાં બાળબાળા હજુ સજ્જ બોલે કાલા,
નાખે સંબંધે ગાળા કેવા જો ધારા રૂપાળા ? પારણામાં.
મગ્ધા રંગાઈ પડે નીસાસા નાખી રડે !
હૃદય કામ જવાળા બળે કેવા ?
સાધ્વી સ્ત્રી દુઃખે ઝુરે કુલટા વ્યભિચારે મરે
કુળ કલં કે ભરે કેવા ?

વેણી—

૨૧

જા જા રે ધુતારી જાજા રે ઠગારી બુચ્ચો જા બિચારી-જાજા
સખીઓ—વાહ વાહ વાહ વાહ રે લટકાળી મચકાળી કાળી આંખવાળી
છબીલી રંગીલી રસીલી બોલી જાજા-જાજા.
આલી રસ બીની રસીક સંગ રંગ રમનારી,

વેણી—વારી વારી કહું ટેવ તમારી નકારી,

સખીઓ—વાવારે ખુમારી જા.

જાજા.

નશરવાનજી—

૨૨

કર નજર હમપર તું પરવરદીગાર મરે લાચાર સટાને માર,
હાય કરે એ ખવાર હાય સટો સટો સટો સટો !
ખુબી કાયદાની કુટાચ ઈમાનો, જીતાચ તોફાની,
ન કોઈ દાદ લેનાર.

સુદંરલાલ—

૨૩

મમતા મુરખ તું મુક નહીં કંઈ તારું રે,
ધન ધામ ધરા તન નાર માન ન મારું રે.

મુસાફર માનવ દેહ રસ્તે સાથી રે,
 છે પંખી માળા મોઝાર નેમ સંગાથી રે ;
 પ્રભાતે વિખુટા એહ સહુ યત્ર જશે રે,
 કલ્પાંત કરે જીવ જાળ પશુ શું યાશે રે,
 છે એક સત્ય હરીનામ બજ બજ ભાવે રે,
 દેશે મુક્તિ સુખધામ નાથ રીઝાવે રે,

અંક ૨ જો.

વ્યંકટરાવ—

૨૪

ત્રસ્ટી આમ્હી સરદાર, જવાબના દેણાર,
 ભરતો પોટ આપુલે, લાલા કરની કર્જદાર;
 કશી હી આહે બહાર, ઝાલા બેડા અમુચા પાર,
 અમન ચમન કરં આતાં, નકોણી વિચારણાર;
 તો ધન્યાચા ધરખાર, હોષ હડવુની હિદાર,
 ત્રસ્ટી ત્રસ્ટી ત્રસ્ટી કસે હુશાર ?

વ્યંકટરાવ—

૨૫

પાહા તો આતા હોણાર રે,
 નસરવાનજી—ભાર કેનો ભાર છે,
 ત્રસ્ટીને કહો કોણુ પુછનાર છે ?

ચતરભુજ—પુછણવારે તો વિયો,
 જહાનમમે ખેંચી ગયો,

વ્યંકટરાવ—કાંહી કીકર કરં નકા

નસરવાનજી—બસ બેડો પાર રે ;

ચતરભુજ—આઈ

ખાઉં

નસરવાનજી—એધયાં કરી જઈ,

વ્યંકટરાવ—યસ, દાદ નહીં મી દેણારરે, ચક્કા આતા તુમ્હી તીથે

ચતરભુજ—હલો વેંચી ગીનું મીડે

નસરવાનજી—યજદાં આયે કામે નકી મહદગાર છે.

મુંદરલાલ—

૨૬

વિદ્યા તણું મહું હું મિતે દાન.

એથીમાન એનીસાન સત્યમાન જગતમાન—વિદ્યા.

આ ભવસાગરમાં નાવ ખરે વિદ્યા વિદ્યા વિદ્યા

સાચો પૈસો સાચું સુખ ખરે વિદ્યા વિદ્યા વિદ્યા,

વિના જન પશુ સમાન—છે હેરાન ધરું ધ્યાન,

માતા વિદ્યા શાતા વિદ્યા બ્રાતા ભગાની માનુ વિદ્યા;

રહું સ્નેહે વિદ્યા વિદ્યા દેવી વિદ્યા વિદ્યા—એથી.

ગુલાબ—

૨૭

હાય હું હેરાન થઈ ધીર શું ધરું ?

આવરી પતિ વિનાની હું રહું છું છાની માની,

વિયોગ હાય ના વેદાય, ગાભરી ફરું ; હાય !

પુત્ર રહે પરદેશે; આજઠુઃખ કયાં કેશે !

મન મુંઝાય કે ગભરાય વિચાર એ કરું. હાય !

ગુલાબ—

૨૮

ધિક્ક તમારી જાતને રે, ધિક્ક તમારી રીતભાત,

પાપી જાઓ જાઓ અહીંથી ;

વિશ્વાસ રાખ્યો તમે પરેરે, તેનો કરો તમે ધાત ; પાપી

લુચ્ચાઈ જાણી તમારી મેં એ લજબ્યાં તમે માત તાત પાપી

પુત્ર મ્હારાથી વિખુટો પડાવે. તેને મારું હું તો ભાત; પાપી

મુંદરલાલ—

૨૯

જ્યારે દુઃખ આવે મતિ ગતિ ગુમ થાયે,

કોઈ નહીં કરે સ્થાય હાય સુખ યશે ક્યારે ? જ્યારે.

સાધન નહીં કાંઈ, સુખ પણ દુઃખ સમાન

મારી ગતિ તેવી હાય થઈ !

કશું ન સુજે કરું શું હું ત્યારે !

જ્યારે,

મુંદર—

૩૦

વાવારે આતે કેવી રીત !

વેણી—થાઉં અજબ જોઈ પ્રીત

વાવારે.

વેણી—આનું કરો !

સખી—વાહ નખરો !

વેણી—વાંક થયો શું મારો.

મુંદરલાલ—ઘો જનવા કાં વારો !

મુંદરલાલ—ખસ.

વેણીકુંવર—અહં હં હં

મુંદરલાલ—ખસ.

વેણીકુંવર—વાહ વાહ વાહવા.

મુંદરલાલ—ખસ.

વેણીકુંવર—નાના નાના.

મુંદરલાલ—

ખસ ખસ શોધ થશે મારો હું હાર્યો લે તુજ જીત.

થાઉં.

વેણી ૩૧

જોખનના રંગમાં ઝુટે.

રમેશો ના જોષશ મનમોહનની સંગ—રંગમાં

છછુકો કરતી છેલ છખોલી ઠપકો દે થક દેગ !

સખી—તુજસમ નાના શરમ મુકીએ.

વેણી—જો જો મચાવીશ જંગ—રંગમાં.

મદન રંગથી પ્રપુલ્લિત થાશે અંપાએલ આ અંગ.

સખી—મ્હાલથું ચાલથું પ્રીતમ પ્રીતે પછુ નહિ આવે ઢંગ રંગમજે

સીએ— ૩૨

જાંચી જાંચી મેડી મ્હારાં ધરરે વિવાહીતાં—કાંઈ

ત્યારે ઢળાવો રાયના ઢોલીઆરે ;

એરે ઢોલીએ મ્હારો અમથો ભાષ પોઢરો—કાંઈ

વહુરે વેણી વહુ વાયરા ઢોળશે રે ;

વાયરા ઢોળાંતાં જોરી વાત પુછાંતાં—કાંઈ

નણુંદીને પાડોસણુ ન રાખીએ રે.

સીએ— ૩૩

થાળી ઠમકી રે હરીના હાથ મળ્યા,

ઢોલા ઠમકયારે હરીના હાથ મળ્યા ;

જેમ ધધર પારવતિના હાથ મળ્યા,

તેમ અમથા ભાષ વેણી વહુના હાથ મળ્યા.

ચી

શ્રીઓ—

૩૪

લાડો લાડી જમેરે કંસાર, કંસાર કેવો ગળ્યો લાગેરે ?
 પીરસાઈને આબ્યો રૂડો થાળ લાડકાર ઉભો ટળવમેરે ;
 દીકરી મને આંગળી ચાડાડ કંસાર
 મા તુંતો પરણી છો કે નાય ? કંસાર.

શ્રીઓ

૩૫

એક ઝારા ઉપર ઝારીરે, એનો લાડત્રી થઇ છે અમારીરે ?
 મારી જેઠી વહુનાં કલાં કરશેરે, લાડકાર વેવાણુના બોલ—
 નેવે ધરશે રે
 ખોડીદાસ બાઈના કલાં કરશેરે, પરશોતમ વેવાઈના બોલ—
 નેવે ધરશે રે

અમથો—

૩૬

જાતું આપો મારો નહિ.
 મારી વહુનું નામ લીધું તેમાં કયું ઉધું ચતું થું ?—જાતું.
 અંહઃ અંહઃ કરો ઘેર ન આપું મનાવે બહુ બહુ તું.
 ભૂલ્યો બાપા ભૂલ્યો તું હું કહે ત્યારે ખાસડે મારું હું ;
 જા જા અહિથી જલ્દી જલ્દી કંહી મારી—જાતું.

વેણી—

૩૭

કોને સ્વામીજી શાને રીસાયા હો પિયુ શીઘ્રે ઉતારી લીધી
 માયા ?
 દીધી પ્રેમેથી સિતળ છાયા, સોપી રનેહે મેં મારો કાયા ;
 બોલો મુખેથી આનંદ ધાયે હો પિયુ મનનો મુંઝવણ સઘળી
 જાયે ?
 ક્ષણના અમોલામંથી સહેવાયે, બોલો બોલોજી દાસી મુંઝાયે
 હૃદયમાં સ્વામી નહોં દુભાવો હો પિયુ વાંક થયો શું
 મારો આવો ;
 શું છે ભરમ કાંઈ સમજાવો, ભેટી ભેટાડી લીઓ લાવો,

મુંદરલાલ—

૩૮

શું કર્મ આ કરવા ધાર્યું આળ મતિમાં કાંઈ ન વિચાર્યું ! શું
કામળ કમળ ગૃહી કરમાવે કાણુ બાળો એવો મુઠ કહાવે ?
દયાહીણ દયા નામ વિસાર્યું ! શું ?
અયો પાપી પુરો દુઃખદવખતે, જાશે ઝુરી મરી હરી એ તખતે
હાથ હેરાની મીન મેં માર્યું ! શું

વેણી—

૩૯

પ્રકુલિત વદન પ્રિયે નિસ્તેજ યયેલછે મોચ તણો હેતુ રહેલ
છે રહેલ છે ;
પ્રિયા મુખ દર્પણ કાન્ત વદન જુઓ, છમીછાછ કાંખી
રહેલ છે રહેલ છે ;
બોલો કાંઈ પ્રિતમ ચરણશિરમુકું, છુપાઈ પ્રીત કાં રહેલ
છે રહેલ છે.

વેણી—

૪૦

હરિ હરિ આરો ગજબ !
મન ધરી હરિ તુ મયા, બર દરીએ હુમતી ! ધ્યાન ધર
ધા મદદ. હે હરિ.
મુખદા દે વિભૂ શાન્તિ બાળ વિચાર તું દીન આધાર છો.
બીડ હરતા,—શુભકરતા—તારબાળ સ્મરતી—હે દેવા !
તુજ પ્રતાપ અકળ પ્રભુ ! વિશ્વે અજબ ! હે હરિ.

વેણી—

૪૧

જા તોફાની અહીંથી જા કરું તુને હું તો ઠાર.
જા જા નીકળ જલ્દી મહાર તું, જા જા હરામી—બીર
નીચ જાણી-છોડી દે નાદાની—ગુમાની—જા માની ;
અમરો —ન ના ના ના. જા.
આમ સતાવે તું આમ મુંઝાવે શું કહું હવે તું તો માન.
વેણી—અ પાસથી મારી-જા-જા અવિચારી તું તોફાની અહીંથી જા.

અમથો—

૪૨

રોયો રોયો રે રોયો હું તો વગર રડાવ્યો રોયો.
ડાળા કાઢમાં રે!

વેણી—તુને કાણે કહ્યું તું રડવા ? મોટા મધેડારે તુને કાણે કહ્યું.
તું મરવા ! પીટયા ભુંદરા રે

અમથો—એ તો તને બહીવરાવવા, તને દખાવવા હવે તો રહ્યો
છાનો હં હં હં હં રોયો!

વેણી—ગાલો ગાલો રે ગાલો તું તો નીકલ્યો પાછ ગાલો
પીટયા મારારે, તને કાણે કહ્યું તું રડવા ! મોટા મધેડારે!
તને કાણે કહ્યું તું મરવા ! પીટયા ભુંદરા રે!
જા જા નીકલ પીટયા, નીકળ રોયા, નાખીશ મારી.

અમથો—ના ના ના ના.

વેણી—ચુપ.

સીપાઈઓ—

૪૩

ચલો ચલો હાંજી ચલો ચલો રસોઈ બનાવે,
વહાં જાવે ઝીર ન્હાવે હાં પકાવે ફીર ખાવે,
લડુ જમાવે વાહવારે વાહવારે કએસે!
સંગમેં—રંગસેં—અમન ચમનસે.
ખુશ હાથ માર હમ તૈયાર હોજાવે, ચલો.

મુંદરલાલ—

૪૪

અફળ યજ્ઞ જાંઘાની મારી તો હવે!
અરે રે ! પ્રિય તું દુઃખી છે મારે જવે ! યજ્ઞ
નિજ વચનથી નિચે ફસાવ્યો
વળશે ન કાંઈ લદાસ થવે ? અરેરે !
ધ્યાર કસોટી પુણે મેં કીધી,
આજ એ વિચારે મારું હૃદય દ્રવે ! અરેરે !

અંક ૩ જો.

રમણલાલ—

૪૫

વિધા ચાવી છે સંસારની પણ અનુભવ સારો,
 વિધા ચાવી છે ઉદ્ધારની પણ અનુભવ સારો,
 કસોટી વાળુ સોનું નવ પરખાયે, હીરા તણી નહો કીમત થાયે.
 અનુભવ શક્તિ વિચારની, હાહા અનુભવ સારો; વિધા.
 અનુભવ વિણસાયું નવ સમજાયે, ગોખણીયું જ્ઞાન નવ સાચું થાયે.
 પુસ્તક વાંચો હજારનીપણ અનુભવ સારો. વિધા.

ગુલાબ—

૪૬

વિભુ સ્થાય કરો મારી, આ દુઃખથી હું હારી; વિભુ.
 પ્રાણ પડ્યા પરલોકમાં હું અહીં રજળું હાય !
 લાડકવાયો કયાં ભમે ! ભાળ મળે ન જરાય ! હાય ! હાય ! હાય !
 હાય વિભુ.
 અદળક ધન લય પામિયું, કોડી મળે નહી પાસ,
 ભીક્ષુક સ્થિતિએ પ્હોંચિયાં ઉડી ગયો નહીં શ્વાસ ! હાય ! હાય !
 હાય ! હાય વિભુ.

ગુલાબ—

૪૭

જાઓ નિચ પાછા ઠગખાણ તજો, જાઓ.
 જાળ શું બીજાવો ! જાઓ અહીં નહીં. ફાવો, બીજે પ્રપંચ ચલાવો
 ઠગખાણ.
 માતા બાળને કુસંપ કરાવો, વાહ વકીલ ભંડાર ભરાવો;
 ભરાવો શું દાન ! કેવી હામ ! કેવું કામ ! તજો માન-છો નાદાન;
 ઠગખાણ !
 નગણો નગુણા નાદાન-ગુમાન શું ધરાવો છો !
 દમલખાણની છાપ શું છપાવો છો ? ધિક્ક ધિક્કાર ધિક્કાર !
 ધિક્ક બળ્યો અવતાર-જરો નર્ક મોઝાર-કરો લાચાર ખુવાર,
 જાઓ જાઓ લજ્જા ના કાળું મ્હોટું બતાવો. ઠગખાણ.

સખીઓ

૪૮

બેની તમે આ શું કરો. રે! આ શિદ્ધ દુઃખ ધરો
 રે મારી સમજી અમા અમા; ૮૬.
 વિકટ એ પ્રેમી ગંધ છે, જાણો છો સઘળું આઈ; તમે.
 ધીરજ ધરે સૌ કાળ સરે કયાં ગઈ સરવે ચતુરાઈ; તમે.

લાલલાઈ

૪૯

અમન અમનથી નાટક જોશું આનંદે આનંદે.
 નાટક રંગમાં-જહેની તુજ સંગમાં-ઉમંગ અંગમાં—
 પ્રકૃલિત મનમાં-આનંદે આનંદે, અમન.
 મને નાટકનો છે શોખ અતિશય બે'ની,
 હું શિખીશ નાટક રંગ રાગથી બે'ની,
 વળી તને શિખાડીશ મારો વહાલી બે'ની,
 જાઉં તને મેલી-તું રહીશ છેલી-યમજ પેલી-ચાલ ચાલ
 વહેલી-આનંદે આનંદે. અમન

દરજી—

૫૦

મને હોકો વહાલો લાગે, ચોરાનો ચોવટીઓરે, દીલ્લીનો દીવાનરે
 મને.
 સલમતો સતુરાઈ કરે હોકો હરીની કાયા,
 અલેયીમાં હાય નાખ્યો જાણે ગંગાજીમાં નાચારે; મને.
 વહને પીયર વળાવી, દીકરીને આવ્યું આણું,
 આધા પાધાની વાત નજાણું બસ હું બેઠો હોકો તાણુંરે મને.

કાલી—

૫૧

હાણા બાલીઆચી હોડી, મારી જમના પુડાવલી પેલેતરી
 માસલાં માડની સાન બાઝારાં છકતોસ. હાણા,

નાયકા—

૫૨

સિપાઈ તેરી નાલીસ કફૂમી પોલીસમે.
 તેં મેરા જઠવા ચુરાયા-બે પટવે; નાલીસ.
 જઠવા ચુરાયા અંગુઠી ચુરાઈ,
 જોખન હુડાયા મુકતમે. બે પટવે નાલીસ.

અંતર—નાટક.

ત્રીઓ—

૫૩

સાસુ લીલુડાં ગજ પથરાવે,
 માનેતીને મંડપમાં બોલાવે;
 હળવે ડગ બરબોરે રાણી.
 તમારા સસરાજી સારંગપાણી,
 જે માગો તે આપે આણી;
 વીરા બેનને મોકલોને મોસાળું.
 મારી માડોનો જયો આવે,
 મન ગમતાં મોસાળાં લાવે.

વીરા.

છખીલદાર—

૫૪

આછે દુઃખ બહુ કરનારા, શ્રીમંત વિવાહનાધારુ; આછે
 ધસીહસી સૌ આવે, દરખ જણાવે
 વાહવા વાહવા કહી બહુ મનાવે; વિવાહ.
 દુઃખદ પ્રસંગે દુર જાય નાસી, જમે બમે તે કરતાં હાસી,
 લ્હાય લ્હાય રહી મુજ મનવરસી, આવે ન દુઃખઆરા. આછે.

કેસર—

૫૫

હરી હાય થાય લ્હાય કાય માંય કરે હું શું
 મુંઝાવે સતારે મનન ગમન પ્રાણ તણું હાય હાય રે! હરી!
 નાદાની નાદાની ગુમાની હેરાની શિરપર દામે હારે!
 સુખ તજી દુઃખઃસજી તરફડું ફડફડું હે પ્રભુ ગુંડે! હરી!

સુંદરલાલ—

૫૬

અરર તાત આ શું તમે કર્યું? ગહન દુઃખ આ કર્મમાં જડ્યું!
 ગુલાબ—ધિર ધરાયના આ સમે જરી! કઠણ કાળથી યાદ આવરી
 ત્રસ્તીઓ—

અરર કુરશું ઓ પ્રભુ યયા! પ્રિયજનો દુઃખીછે કરી ગયા!

સુંદરલાલ—

૫૭

હર હર આ શી દશા હા યહ છે મ્હારી ! હર
જુરં હું તો બળુ રે તરફડું હું !
લાચાર થયો હું સુને નહીં કાંઈ
મતિ મ્હારી હારી રે આ શી ખવારી રે !

હર

હર !

વેણી—

૫૮

પ્રાણ આ શું કરો પ્રાણ આ શું કરો !
પ્રાણ રીસાઈ જાઓ શું દુઃખ હરો—આમ કરો.
સુંદર—શાન્તિ તને નહિ ધીર ધરો—પ્રાણ.
વેણી—નમી નમી યાચું પ્રાણ જીઓ,
દયા આણી ભીની આંખ જીઓ;
સુંદર—જરે જરે જરે જરે
જરે જરે પજવના સુંદરી આવાર—મને ભમાર
હેરાની નાંદાની દુખવરો— પ્રાણ.

વેણી—

૫૯

ગડખડ સડખડ બડખડ ના કર જરે !
દહં છકકડ,
અમથો—છું અકડ હું ફકડ.
વેણી—છોડ ઝકડ;
અમથો—ધુતરી હતેરી જાતેરો.
વેણી—વાંદરજી—ગડખડ
અમથો—રાખ સુંદર શીકલની કંઈ જાણ.
વેણી—વાંસો ડુંગર જોને પેટ જાણ,
જીભવાંકી હોઠ જડા મોહું મ્હોડું આંખ ખાડા
નીચ તોફાની તુ અહીથી જરે—ગડખડ.

મારાઓ—

૬૦

બસ બસ મારો મારો અબ શિકારકું કયા દેર
મુરકેલીના કામ મીલા અઝા દામ બનું નવાજ
આતા કયા ખવાજ—અસ.

ચલના ચલના ધીરે ધીરે છુપકે હાં હાં ચુપરે વાં વાં
કરના વરના મુરદપાર—બસ.

સુંદરલાલ—

૬૧

મનહરનારી-પ્રીય છબી તારો-પ્રીયહરનારી-સુંદર પ્યારી.
વેણી-તમ સરદારી છે સુખવારી- હુઃખ હરનારી-પ્રિય પતિ ભારી, ૨
સુંદરલાલ—પ્રીતિની પાલનદારી સાક્ષી દે મુદ્રીકા ભારી,
વેણી—વીસારી વીસારી શું જય વિપતિ એથી વીદારી;
સુંદરલાલ—નિવારો ગિરધારી દશા પાવા સુધા પ્રીતીવારી; પ્રીયજન
સંકટની રહેનારી નારી, ખુબી તારી ન્યારી ન્યારો;
વેણી—વારી વારી થઈ પીચુ પરથો હું વારી વારી.
સુંદરલાલ-ધારી ધારી સારી ખુબી હું હવે રાખું સંભારી-પ્રીયજન,
નાચ.

વારાંગના—

૬૨

આને આનંદ યથો ભારી ખુશાલી થઇ,
આનંદ આનંદ યથો છે જય જય.
થઈ થઈ કરે નરનારી-ખુશાલી થઇ, આને.
દશ કૃપાએ પૂર્ણ થયું આ,
ગોવીંદ ગુણ બલીદારી-ખુશાલી થઇ. આને.

છબીલદાસ—

૬૩

પ્રાણપ્રિયા માહા સુખકર અવસર.
કેસર-ગુલાબ—વિકટ સકટ વામ્યાં પામ્યાં કૃપા ગિરધર; પ્રાણ.
સુંદરલાલ—મળી પ્રીયા સુખખાણ.
વેણી—હજ્યો મારો સુખ ભાણ,
સુંદરલાલ—છો ગુણવાન,
વેણી—હું અગ્નણ,
સુંદરલાલ—પ્રિયપ્રાણ;
સર્વે-દ્રષ્ટી અમીની કરી વિશ્વંભર જય જય જય જય હે દયાવાન, પ્રાણ.

